

Sygnatura akt VI Ka 132/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **29 marca 2016** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Grażyna Tokarczyk

Protokolant Marzena Mocek

przy udziale -

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2016 r.

sprawy **D. Ś.** ur. (...) w T.,

syna E. i A.

obwinionego z art. 96§3 kw

na skutek apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 14 lipca 2015 r. sygnatura akt II W 547/15

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw i art. 118 § 2 kpw

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnia obwinionego od popełnienia zarzucanego mu wykroczenia z art. 96§3 kw;
2. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 132/16

UZASADNIENIE

D. Ś. obwiniony został o to, że w dniu 24.02.2015r. w siedzibie (...) w W. przy ul. (...) wbrew obowiązkowi nie wskazał na piśmie na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd o nr rej. (...) do kierowania lub używania w dniu 2014-07-28 o godzinie 09:44:00, to jest o wykroczenie z art. 96 § 3 kw.

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach wyrokiem z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie sygn. akt II W 547/15 uznał obwinionego D. Ś. za winnego tego, że w okresie od 5.09.2014r. do 11.09.2014r. w siedzibie (...) w W. wbrew obowiązkowi nie wskazał na żądanie uprawnionego organu - (...) w W., komu powierzył pojazd o nr rej. (...) do kierowania lub używania w dniu 28.07.2014r. o godzinie 9:44, tj. czynu wyczerpującego znamiona wykroczenia z art. 96 § 3 kw i za to na podstawie art. 96 § 1 kw w zw. z art. 96 § 3 kw wymierza mu karę grzywny w kwocie 300 zł, rozstrzygając o kosztach postępowania.

W osobistej apelacji, w wywodach urągających godności autora środka odwoławczego, obwiniony zakwestionował prawidłowość dokonanej przez Sąd oceny, próbując twierdzić, że wypełnił obowiązek spoczywający na nim zgodnie z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obwinionego prowadzić musiała do zmiany zaskarżonego wyroku i orzeczenia odmiennie co, do istoty sprawy, jednak nie z przyczyn wskazywanych w pismach obwinionego, w tym wniosku o umorzenie postępowania.

Zauważyć należy, że obwiniony tak sprawnie władający piśmem winien stosowną ilość energii poświęcić na zapoznanie się z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, nie zaś bazować na informacjach mediów elektronicznych o nikłej wartości.

Nie ulega w niniejszej sprawie wątpliwości, że obwiniony nie chciał udzielić informacji o osobie użytkownika samochodu i nie uczynił tego na wezwanie uprawnionego organu, a takim bowiem były i pozostają straże gminne „gdy w zakresie swego działania w tym w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających ujawniły wykroczenia i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie” (art. 17 § 3 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia). Regulacje zawężające zakres czynności o sposób ujawniania, czy rejestracji wykroczeń oraz rodzaj wykroczeń, nie przekreśla uprawnień straży gminnych.

Powyższe wielokrotnie potwierdzał Sąd Najwyższy min. stwierdzając, że na podstawie przepisu art. 17 § 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395 z późn. zm.), w brzmieniu po nowelizacji ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 225, poz. 1466), straże gminnej (miejskiej) przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia z art. 96 § 3 Kodeksu wykroczeń (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2014 r., sygn. I KZP 16/14, OSNKW 2014/11/80). Podobnie do uprawnień straży gminnych odniósł się orzekający dwukrotnie w zakresie penalizacji zachowań wskazanych w art. 96 § 3 kw- Trybunał Konstytucyjny (w wyrokach z dnia 30.09.2015 roku, sygn. K 3/13, OTK-A 2015/8/125 oraz z dnia 12.03.2014 roku sygn. P 27/13, OTK-A 2014/3/30).

Próba lekceważenia tego orzecznictwa dla uzyskania krótkotrwałego efektu jest z góry skazana na porażkę, bo to również obydwie wskazane organy, a szczególnie Trybunał Konstytucyjny, doprowadziły do zmian ustawodawstwa w sposób sprzyjający obywatelom, co nie oznacza, żeby beneficjentami takich rozwiązań miały być każdorazowo osoby naruszające porządek prawny.

Ograniczenia uprawnień straży gminnych wprowadzone z dniem 1.01.2016 roku w ustawie prawo o ruchu drogowym odnoszą się do wąskiego, acz medialnego odcinka pracy tych służb, a to używania urządzeń rejestrujących oraz działań wobec naruszającego przepisy ruchu drogowego, w przypadku ujawnienia i zarejestrowania czynu przy użyciu urządzenia rejestrującego. Wskazane zmiany nie uchylały jednak skuteczności wcześniej podejmowanych zgodnie z przepisami czynności. Przede wszystkim jednak nie uchylają karalności określonych zachowań.

Powracając na grunt niniejszej sprawy Sąd I instancji trafnie zauważył, że zachowanie, za które D. Ś. mógł zostać pociągnięty do odpowiedzialności za wykroczenie miało miejsce w okresie od 5.09.2014r. do 11.09.2014r., a zatem w czasie, w którym zobowiązany był do wskazania użytkownika pojazdu zgodnie z art. 78 ust. 4 ustawy prawo o ruchu drogowym.

Oskarżyciel publiczny nieprawidłowo zarzucił obwinionemu wypełnienie znamion wykroczenia z art. 96 § 3 kw, jako popełnione w dniu 24.02.2015 roku, to jest w dacie wpływu pisma obwinionego datowanego na 19.02.2016 roku, ponieważ stanowiło ono reakcję na wezwanie skierowane do osoby podejrzanej o popełnienie wykroczenia z art. 96 § 3 kw, a zatem korzystającej już z uprawnień przysługujących obwinionemu, który nie ma obowiązku dowodzenia swej niewinności i obowiązku dostarczania dowodów na swoją niekorzyść, ale i ma prawo odmowy złożenia wyjaśnień, o czym należy taką osobą pouczyć (art. 54 § 6 kpw), na co również zwracał uwagę Trybunał Konstytucyjny (wyrok z dnia 12.03.2014 roku sygn. P 27/13, OTK-A 2014/3/30).

Dlatego nie można było uznać winy obwinionego za czyn z daty 24.02.2015r., równocześnie jednak z uwagi na granice oskarżenia i obowiązki orzekania z ich zachowaniem konieczna była zmiana zaskarżonego wyroku.

Granice oskarżenia zostają utrzymane dopóty, jak długo w miejsce czynu zarzuconego, w ramach tego samego zdarzenia faktycznego (historycznego) można przypisać oskarżonemu czyn nawet ze zmienionym opisem i jego oceną prawną, ale mieszczący się w tym samym zespole zachowań człowieka, które stały się podstawą poddania w akcie oskarżenia przejawów jego działalności wartościowaniu z punktu widzenia przepisów prawa karnego materialnego. Elementami składowymi ułatwiającymi określenie ram tożsamości "zdarzenia historycznego" są zaś: identyczność przedmiotu zamachu, identyczność podmiotów oskarżonych o udział w zdarzeniu, identyczność podmiotów pokrzywdzonych, a wreszcie tożsamość czasu i miejsca zdarzenia, zaś w wypadku odmiennego niż w akcie oskarżenia określenia tej daty i miejsca, analiza strony przedmiotowej i podmiotowej czynu w kontekście związku przyczynowego pomiędzy ustalonym zachowaniem osoby oskarżonej i wynikającego z tego zachowania skutkiem takiego działania bądź zaniechania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2006 r., IV KK 194/06).

W niniejszej sprawie niewątpliwie innym zdarzeniem było zaniechanie obwinionego w okresie od 5.09.2014r. do 11.09.2014r., innym zaś zarzucane mu w dacie 24.02.2015r. Skoro zatem obwiniony nie został oskarżony o to z okresu od 5.09.2014r. do 11.09.2014r., nie można mu było winy przypisać, choć Sąd I instancji prawidłowo zidentyfikował, że właśnie owo zaniechanie wypełniało znamiona czynu zabronionego, jako wykroczenie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i uniewinnił D. Ś. od popełnienia zarzucanego mu czynu.